

Kristeligt Dagblad

KULTUR | 15.02.24 KL. 19:55 | K

Darwin studerede danske bøger med ordbog på knæet

For første gang er Charles Darwins samlede bibliotek kortlagt, og det viser, at den videbegærlige mand læste bøger på sprog, han end ikke kendte – herunder dansk

Bjarne Nørum skriver fra Storbritannien

Charles Darwins hjem Down House var fyldt med bøger, og for første gang er hans bibliotek blevet kortlagt. Foto: www.darwin-online.org.uk.

Med sin bog om "Arternes oprindelse" gav **den britiske naturforsker Charles Darwin** verden revolutionerende ny viden om, hvordan jordkloden og dens beboere havde udviklet sig.

Tilsvarende kommer der stadig ny viden om manden selv – og ikke mindst hvor videbegærlig han var.

For første gang er hele hans private bibliotek blevet kortlagt, og det var meget større end hidtil antaget, hvor man kun havde registreret omkring 15 procent af værkerne.

Oversigten viser, at Charles Darwin var en meget nysgerrig mand, der havde bøger på mange fremmedsprog – herunder hollandsk, spansk, svensk, latinsk og tilmed dansk.

Det var sprog, som han ikke selv var bekendt med.

”Darwin må have læst sine danske værker, som han læste de tyske – med en ordbog på knæet. Det var langsommeligt, men det viser, hvor seriøs han var i sin forskning,” skriver John van Wyhe i en mail til Kristeligt Dagblad.

Den Cambridge-uddannede videnskabshistoriker er i dag tilknyttet universitetet i Singapore, men har tidligere undervist på Aarhus Universitet.

Han er en del af teamet, der står bag **hjemmesiden Darwin Online**, som samler informationer om Charles Darwin.

Udviklingsbiologens personlige bogsamling har hidtil kun været kendt som de 1480 værker, som enten er på universitetet i Cambridge eller i Down House, hans hjem 20 kilometer uden for London, som i dag rummer en udstilling om hans liv.

Efter hans død blev store dele af det personlige bibliotek solgt. Men efter 18 års møjsommelig forskning mener John van Wyhe og hans kolleger, at de nu har en noget nær komplet liste over biblioteket, som omfatter 7350 titler fordelt på 13.000 bøger.

”Det viser, at Darwins bibliotek var et af de mest omfattende og vigtige private videnskabelige biblioteker i det 19. århundrede,” fastslår John van Wyhe. Listen alene udgør 300 sider, og mange af værkerne er nu indscannet, så man kan søge i dem online.

”For første gang siden Darwins død er hans bibliotek blevet samlet igen virtuelt, hvilket giver alle muligheden for at opdage de værker, som Darwin ejede, brugte og citerede. Resultatet er et uundværligt værktøj for forskere og studerende af victoriansk videnskab,” fremhæver John van Wyhe.

En af de tidligste bøger går tilbage til Charles Darwins skoledage, hvor han som præmie i 1821 fik Oliver Goldsmiths bog ”A History of England”.

Selvom bogsamlingen havde fokus på biologi og naturforskning, så afspejler samlingen, at Darwin var en videbegærlig mand.

Hans personlige bibliotek omfattede også emner som geologi, filosofi, psykologi, religion, landbrug, kunst, historie og rejselitteratur.

”Det viser, at Darwin ikke var en isoleret person, der arbejdede alene, men en ekspert i sin egen samtid, der byggede videre på den sofistikerede videnskab, studier og viden fra

tusindvis af andre mennesker,” fastslår John van Wyhe om Charles Darwin, der i denne uge blev født for 215 år siden.

Mest læste

1

[13.02.2024 | DANMARK](#)

Skole bortviste 11-årig elev for at bære tørklæde. Nu blåstempler myndighederne beslutningen

2

[26.04.2023 | LIV OG SJÆL](#)

85-årige Ingrids tre sønner har brudt med hende: Jeg syntes, vi havde en god familie

3

[10.02.2024 | LIV OG SJÆL](#)

Paula Larrain kunne ikke mærke Gud ved Grædemuren. Det blev et vendepunkt

4

[13.02.2024 | DANMARK](#)

Borup-krænkelser viser, at selv hos børn kan empatien sætte ud

5

[12.02.2024 | DEBAT](#)

Enke: Det er ensomt at miste. Andres berøringsangst gør det værre